

354024 - Ücret belirlenmeden işin yapılmasına anlaştılar, daha sonra ücret nasıl hesaplanır?

Soru

Belirli bir ücret karşılığında ders veren bir öğretmen arkadaşım var, tanıdık bir adam çocuğuna ders vermesini isteyip bir miktar para verdi. Aradaki güvenden dolayı ders saat ücreti sorulmadı. Aldığı paranın karşılığı olarak kendince belirlediği ücrete göre ders verdi. Daha sonra kendince belirlediği ücretin piyasaya göre çok düşük olduğunu fark etti. Karşı tarafa haber vermeksizin ders saat ücretini yükseltebilir mi?

Detaylı cevap

Şayet anlaşmada ücret belirlenmemiş ve öğretmenin ücretli olarak ders verdiği biliniyorsa öğretmen, piyasa da belirlenen ücreti alabilir. İçinden geçirdiği rakama itibar edilmez.

El Ravd el Murabba s. 410 eserinde şöyle geçmektedir:

Şayet bir kimse, anlaşma veya akit olmaksızın bir hamama veya bir gemiye girerse veya elbisesini bir terziye verirse normal şartlarda uygulanan ücreti vermesi gerekir.

Bunun üzerine şayet öğretmen meblağın bir kısmından feragat ederse öğrencinin babasına iyilik yapmış olacaktır. Ancak aynı mesleği icra edenlerden daha fazla alması ancak öğrencinin babasıyla yapılacak açık bir anlaşmayla caizdir. Aksi takdirde helal olmaz.

İkincisi:

Kiralama ile borç birlikte yapılması caiz değildir. Nitekim Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle buyurdu: "Borç ve satış aynı anda yapılmaz" (Tirmizi 1234, Ebu Davud 3504, Nesani 4611)

Kiralama, yararlanılan hizmet satışındır. Cumhur alimleri borç ile komisyonculuk gibi bedele tabi olan bir işlemi birlikte yapılmasını yasaklamıştır.

Şayet verilen para ücretin peşin olan kısmı olduğunu kabul edersek ücretin belirli olması durumunda sakıncası yoktur. Ama ücretin belirsizliği kiralamayı geçersiz kılar. Böylece elindeki para emanet hükmünde olur. bunu kullanırsa borç olarak almış olacaktır.

En iyisini Allah bilir.